Harmonogram základních kroků zahrnující vypracování plánů přechodu klientů:

příloha č. 9

<u>Postup pro účast klientů při rozhodování o sobě při změně:</u>

a) Informujeme klienty o změně v zařízení.

b) Zapojíme klienty do řešení vlastní situace při změně.

c) Rozhovory o změně motivujeme klienty k přechodu do komunitních služeb.

d) Vypracujeme individuální plány s klientem.

e) Pomůžeme klientům s náplní dne odpovídající jejich věku, schopnostem a možnostem.

f) Připravíme klienty na zvládání nových situací a na obtíže a rizika po změně.

g) Podpoříme klienty při rozvoji sebeúcty, intimity a soukromí.

h) Podpoříme klienty při rozhodování o svém životě a převzetí odpovědnosti za sebe.

i) Seznámíme klienty s plány na opuštění instituce.

Zaměříme se na tyto oblasti:

1. **Podpora klientů v rozhodování o sobě. Kontrola vedením:**

a) Podpora klientů:

- bereme klienty jako dospělé rovnoprávné osoby
- názory klientů bereme vážně, nezlehčujeme je
- klienti mají právo vyslovovat souhlas či nesouhlas s jednotlivými kroky
- klienti mají právo zvolit si osoby, které se budou na procesu přechodu podílet, podporovat ho, případně plnit úkoly vyplývající z plánovaného přechodu
- pracovníci, opatrovníci a vedení musí být jednotní v podávání informací
- pomůžeme klientům vyjasnit si své potřeby
- podáváme klientům dostatek informací o změně
- popisujeme změnu, kterou mají klienti podstoupit
- informace musí být konkrétní
- vyjadřujeme se pro klienta srozumitelným jazykem či alternativním způsobem
- necháváme klientům dostatečný čas na pochopení změny
- dáme klientům podporu při složitějších rozhodnutích
- postupujeme důvěryhodně, otevřeně, jasně
- ukazujeme klientům, že za nimi stojíme
- dodržujeme dohodnuté věci
- necháme klienty se vyjádřit
- dotazujeme se na jejich názory, představy a přání, obavy a strachy
- motivujeme klienty ke změně

- poukazujeme na pozitiva, jejich schopnosti a talenty
- postupujeme individuálně vzhledem ke každému klientovi
- učíme klienty zodpovědnosti
- připravujeme klienty na změnu způsobu života a k představě o změně života
- na základě rozhodnutí klientů vypracováváme osobní plán
- umožníme klientům exkurzi do zařízení, kde změna proběhla
- připravujeme klienty na jednání a rozhodování
- klienty aktivně zapojujeme do rozhodování
- zapojujeme klienty do vyhodnocování změny
- podněty klientů jsou použity ke zlepšení změny

b) Kontrola vedením:

- kontrola zápisů konaných pracovníky: - dotazník posouzení nezbytné podpory
  - profil klientů
  -výsledný návrh řešení pro klienty
  -rozhovory s klienty
  -kontrola individuálních plánů klientů
- kontrola pracovníků při přímé práci s klienty
- kontrola dodržování dohodnutých pracovních postupů
- rozhovory s pracovníky ke zjištění: -zda jsou ztotožněni se změnou
  -zda jí rozumí
  -zda nevnucují klientům své názory
  - podněty pracovníků jsou použity ke zlepšení změny

- rozhovory s opatrovníky a se zákonnými zástupci: -zda klientům nevnucují své názory
  -zda jim nebrání ve změně
  -zda jednají v nejlepším zájmu klientů
  -podněty pracovníků jsou použity ke zlepšení změny

2. Konkrétní rozhodnutí klienta:

- chci zůstat v zařízení nebo jít pryč
- jakou službu chci odebírat (týdenní stacionář, DOZP, chráněné bydlení), nebo zůstat doma
- v jaké lokalitě chci bydlet (město nebo vesnice, v zástavbě nebo na okraji, byt nebo domek)
- chci být sám anebo s kým chci bydlet v pokoji nebo v domku
- jakou podporu budu vyžadovat
- chci pracovat (na trhu práce, v chráněné nebo sociálně terapeutické dílně)
- jak budu trávit volný čas
- jak chci mít vybavený pokoj (byt)
- jaké a kde budu využívat veřejné služby (lékař, obchod, kadeřník, …)

- jak budu hospodařit s penězi (opatrovník, sám, s pomocí asistenta)

3. Jakým způsobem bude rozhodování probíhat, kdo se bude rozhodování účastnit, kdo bude mít poslední slovo, jak budou zaznamenána rozhodnutí a k čemu je vedení využije:

a) Jakým způsobem bude rozhodování probíhat:

- klienti se účastní školení o změně
- shlédnou videa na stránkách MPSV
- budou získávat zkušeností při exkurzích v DOZP nebo chráněném bydlení
- budou seznámeni s klady a zápory (možnými riziky) nového bydlení - objektivní informace
- mohou se účastnit výběru lokality
- budou seznamováni s lokalitou
- budou srovnávány negativa a klady současného a nového bydlení (nebudu mít jídlo u nosu, ale nikdo mi nebude vstupovat bez mého souhlasu do pokoje, ...)

b) Kdo se bude rozhodování účastnit:

- aby se klient cítil bezpečně a nebyl pod nátlakem, je třeba, aby se rozhodování postupně účastnilo více lidí – klíčový pracovník, rodina a blízké osoby, pracovníci služby, opatrovník, supervizor, metodik, psycholog, odborný lékař dle postižení

c) Kdo bude mít poslední slovo:

- klient, pokud bude jeho rozhodnutí reálné a není ovlivněné rodinou nebo pracovníkem
- klient se podporuje ve vlastním rozhodování a převzetí odpovědnosti

d) Jak bude zaznamenáno rozhodnutí:

- buď si je sepíše klient sám, nebo požádá někoho o záznam
- klient podepíše zápis
- u nekomunikujícího klienta nebo klienta s vysokou mírou podpory záznam vypracuje tým ve spolupráci s klíčovým pracovníkem

e) K čemu vedení využije rozhodnutí:

- snaží se je naplnit
- plánuje podle rozhodnutí dál (počet potřebných pracovníků, finance, způsob a typ poskytování sociálních služeb, místo poskytování)

4. Řešení sporu názorů klient vs. zařízení, pracovník, opatrovník, rodinný příslušník:

- bere se ohled na klienta a ne na zařízení nebo pracovníka
- při nereálném rozhodnutí klienta se vyjednává, nabízejí alternativy, snažíme se nalézt kompromis
- rozhodnutí klienta má přednost před rozhodnutím opatrovníka, vyjednává se, v případě neústupnosti opatrovníka dáváme návrh k soudu k jeho změně
- vedeme komunikaci s opatrovníky a rodinnými příslušníky v zájmu klienta, vysvětlujeme, dáváme příklady dobré praxe, nabízíme exkurzi v podobném zařízení, doporučujeme shlédnout videa na stránkách MPSV
- rozhodnutí klienta má přednost před rozhodnutím rodinného příslušníka

5. **Další způsoby (mimo oblast rozhodování), jimiž budou klienti zapojeni do plánování a průběhu změny, jaké jim budou poskytovány informace, nabídky a možnosti, jakou formou:**

a) Další způsoby (mimo oblast rozhodování), jimiž budou klienti zapojeni do plánování a průběhu změny:

- klienti se účastní nácviku dovedností podle stanovené míry podpory
- účastní se podle svých schopností výběru lokality, plánování služby, uzpůsobení pro svůj hendikep
- podle svých schopností se účastní vytváření nového bydlení (úklid, zařizování, nákupy, ...)

b) jaké jim budou poskytovány informace, nabídky a možnosti, jakou formou:

- informace o změně, možných způsobech poskytování sociálních služeb a to rozhovory, exkurzemi, videonahrávkami, obrázky, fotografiemi, informačními letáky, alternativními způsoby dorozumívání apod., podle schopností klientů.

6. **Zapojení klientů, kteří verbálně nekomunikují a klientů s těžším mentálním postižením, s problémy s porozuměním, vyjadřováním a orientací:**

- prostřednictvím fotografií, obrázků, alternativních metod komunikace
- pracovníci, opatrovníci, rodina, odborníci znají názor klienta

  - reakce sledovaná na jejich chování, mimiku, gesta

  - vciťujeme se do situace klientů

7. **Časový plán přechodu klientů (formou tabulky) s poznámkou, kdo z pracovníků bude mít za co zodpovědnost:**

časová osa		zodpovědnost
průběžně	Přehodnocení individuální situace všech klientů – revize individuálních plánů	SP, PSS
průběžně	Posuzování míry nezbytné podpory klientů společně s opatrovníky a zákonnými zástupci – mapování jeho života v zařízení	SP, PSS
průběžně	Profil klientů	SP, PSS
10/2018	Výsledný návrh řešení pro stanovení změny	SP/ transformační tým
průběžně	Vzdělávání vedení	Ředitelka Externí zdroj vzdělávání

průběžně	Vzdělávání pracovníků, vypracování metodik a alternativního způsobu dorozumívání ohledně změny pro pracovníky z důvodu jednotného postupu	Ředitelka, SP, Externí zdroj vzdělávání
11/2019	Vyplnění dotazníku „Záznam o změnách v životě klienta sociální služby“	PSS, SP
11/2019	Vyplnění dotazníku „Záznam o změnách v životě klienta sociální služby“ - revize	PSS, SP
průběžně	Přehodnocení příspěvků na péči	SP
12/2018	Vypracování srozumitelných metodik a alternativního způsobu dorozumívání ohledně změny pro klienta	SP
průběžně	Aktualizace vypracovaných metodik a alternativního způsobu dorozumívání ohledně změny pro klienta	SP, PSS
průběžně	Vzdělávání klientů	SP, PSS
2x do roka	Informační schůzky s opatrovníky a zákonnými zástupci	Ředitelka, SP, PSS, transformační tým
Průběžně	Informování veřejnosti, získávání dobrovolníků (webové stránky, dny otevřených dveří, facebook, komunitní plánování,..)	Ředitelka, SP, PSS, transformační tým
průběžně	Zmapování zdroje neformální podpory (např. rodina, známí, sousedé..)	SP
průběžně	Vypracování plánu rizik a jejich minimalizace pro změnu u jednotlivých klientů	SP, PSS
průběžně	Nácvik předcházení rizikový situacím	PSS
2017-2024	Rozhovory s klienty o výběru lokality, typu sociální služby a typu bydlení, výběru spolubydlících a vybavení domácnosti **DOZP**	Ředitelka, SP, PSS
2017-2026	Rozhovory s klienty o výběru lokality, typu sociální služby a typu bydlení, výběru spolubydlících a vybavení domácnosti **Chráněné bydlení**	Ředitelka, SP, PSS
2017-2026	Rozhovory s klienty o výběru lokality, typu sociální služby a typu bydlení, výběru spolubydlících a vybavení domácnosti **Týdenní stacionář**	Ředitelka, SP, PSS
2024	Účast klientů na vybavení domácnosti v **DOZP a OS:** Vždy se bude postupovat individuálně, na základě požadavků a potřeb klienta. • prohlídka zařízení, • sepsání potřebného vybavení:	PSS, SP

	• majetek klienta, • nábytek zařízení • kompenzační pomůcky, které klient potřebuje pro kvalitní život • co by si klient přál do svého pokoje koupit • co potřebuje do domácnosti dokoupit – domácí potřeby nákup potřebného vybavení	
2026	Účast klientů na vybavení domácnosti v **Týdenním stacionáři:** Vždy se bude postupovat individuálně na základě požadavků a potřeb klienta. • prohlídka zařízení, • sepsání potřebného vybavení: • majetek klienta, • nábytek zařízení • kompenzační pomůcky, které klient potřebuje pro kvalitní život • co by si klient přál do svého pokoje koupit • co potřebuje do domácnosti dokoupit – domácí potřeby nákup potřebného vybavení	PSS, SP
2026	Účast klientů na vybavení domácnosti v **Chráněném bydlení:** Vždy se bude postupovat individuálně na základě požadavků a potřeb klienta. • získání bytu a jeho prohlídka • stanovení potřebných oprav • vybrání barvy pokojů • sepsání vybavení bytu • stanovení potřebné finanční částky na jednoho kliente • sepsání potřebného vybavení: • majetek klienta • nábytek zařízení • kompenzační pomůcky, které klient potřebuje pro kvalitní život • co by si klient přál do svého pokoje koupit • co potřebuje do domácnosti dokoupit – domácí potřeby nákup potřebného vybavení	PSS, SP
3-8/2023	Sestavení plánu přechodu u jednotlivých klientů dle jejich potřeb. Zahrnuje: • popis konkrétních činnosti, aktivit, cílů, které se budou realizovat, • četnost a čas, kdy budou činnosti provedeny • kdo činnosti provede (kdo je za ni zodpovědný) • popis očekávaných rizik a způsob jejich minimalizace • záznamy z jeho průběhu	SP, PSS
Dle služby: **DOZP** a **OS** 2022-2024	Nácvik praktických dovedností klientů podle stanovené míry podpory – péče o domácnost i sebe v těchto oblastech: • domácí práce – praní, vaření • nákup • hospodaření s penězi	PSS

Chráněné bydlení 2022-2026 **Týdenní stacionář** 2022-2026	• zvládání denních úkonů • volný čas • teorie a praktický nácvik vycházek a bezpečného pohybu mimo domov, • léky a lékařské kontroly • cestování • bezpečné používání domácích spotřebičů • krizové situace • umět si říci o pomoc	
1 – 8/2024	Nácvik v **DOZP a OS:** • pracovního uplatnění • plánování volného času • seznamování s veřejnými institucemi a nácvik chování v institucích	PSS
10/2026 – 4/2027	Nácvik v **Chráněném bydlení:** • pracovního uplatnění • plánování volného času • seznamování s veřejnými institucemi a nácvik chování v institucích	PSS
10/2026 – 4/2027	Nácvik v **Týdenním stacionáři:** • pracovního uplatnění • plánování volného času • seznamování s veřejnými institucemi a nácvik chování v institucích	PSS
2024-2026	Domluvit návazné sociální služby, pokud si klient jejich užívání přeje	PSS, SP
průběžně	Pomoci klientovi nalézt možnosti každodenního vyžití	PSS
průběžně	Umožňovat návštěvy ve službě, kam klient přechází	PSS
2022-2024	Seznámení s lidmi, kteří budou v blízkosti klienta v novém místě (pracovníci, spolubydlící) v **DOZP** a **OS**	PSS, SP
2022-2024	Seznámení s lidmi, kteří budou v blízkosti klienta v novém místě (pracovníci, spolubydlící) v **Chráněném bydlení**	PSS, SP
průběžně	Seznámení s lidmi, kteří budou v blízkosti klienta v novém místě (pracovníci, spolubydlící) v **Týdenním stacionáři**	PSS, SP
2023-2024	Seznamování s okolím zařízení a jeho sousedy (běžný přístup, společensky přijatelné chování bez známek diskriminace, ujasnit si komunikaci s klientem, který má nějaké omezení) v **DOZP** a **OS**	PSS
2025-2026	Seznamování s okolím zařízení a jeho sousedy (běžný přístup, společensky přijatelné chování bez známek diskriminace, ujasnit si komunikaci s klientem, který má nějaké omezení) v **Chráněném bydlení**	PSS

průběžně	Seznamování s okolím zařízení a jeho sousedy (běžný přístup, společensky přijatelné chování bez známek diskriminace, ujasnit si komunikaci s klientem, který má nějaké omezení) v **Týdenním stacionáři**	PSS
2024 - 2025	**V DOZP a OS** stěhování a docvičování dovedností na novém místě	PSS, SP
2026-2027	**V Chráněném bydlení** stěhování a docvičování dovedností na novém místě	PSS, SP
2026-2027	**V Týdenním stacionáři** stěhování a docvičování dovedností na novém místě	PSS, SP
2024 - 2025	**V DOZP a OS** vypracování detailního rozpisu využívané potřebné podpory v každodenním životě klienta	PSS, SP
2026-2027	**V Chráněném bydlení** vypracování detailního rozpisu využívané potřebné podpory v každodenním životě klienta	PSS, SP
2026-2027	**V Týdenním stacionáři** vypracování detailního rozpisu využívané potřebné podpory v každodenním životě klienta	PSS, SP

Vysvětlivky:

SP = sociální pracovník

PSS = pracovník v sociálních službách

DOZP = domov pro osoby se zdravotním postižením

OS = odlehčovací služba